

Vědecká činnost Univerzity Komenského v Bratislavě

Jana Juřicová

Katedra českého jazyka a literatury PdF UP

V roce 2002 vydala Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislavě publikaci pod názvem *Jazyk vied o výchove*. Čtenářům se dostává do rukou sborník příspěvků, v němž Štefan Švec, člen Katedry pedagogiky Filozofické fakulty Univerzity Komenského, se svým řešitelským kolektivem předkládá výsledky grantového projektu VEGA Ministerstva školství Slovenské republiky pod názvem *Teoreticko-metodologické základy vedeckého pojmoslovia v oblasti školstva, sporné termíny pedagogiky a andragogiky a ich definície*.

Ve sborníku je zahrnuto osm příspěvků zaměřených na problematiku spojenou s užíváním odborného jazyka v pracích zaměřených na výchovu a vzdělávání. Jak autor konstatuje již v úvodu publikace, diskusi vedenou k jednotlivým příspěvkům sborník nezahrnuje.

Autoři projektu si kladli za cíl objasnit povahu vědeckého jazyka ve výchově. Zaměřili se na oblast terminologie a termínů používaných ve výchovných a vzdělávacích vědách a pokusili se naznačit trendy ve vývoji terminologie. V průběhu výzkumu řešitelé vyhledávali nové vhodné termíny, staré ekvivalenty však nezavrhovali, naopak poukazovali na možnost jejich užívání. Zaměřili se jak na oblast slovenské, tak i české teorie a metodologie věd o výchově.

Část sborníku je věnována komunikačním kontextům, v nichž se používají nesprávné a nevhodné termíny. Mnohé z těchto pojmů jsou často uměle přežaty do češtiny nebo slovenštiny z jazyků cizích, například *učící se – discent, matet, učící – didakt*, přestože existují rovnocenné ekvivalenty.

Jedno z možných řešení, které bylo autory publikace navrženo, je rozšířit odborný vědecký jazyk o znaky, symboly a modely, jež by měly přispět k přesnosti a jednotnosti vědeckého pojmosloví. Uživatelé odborných termínů a definic v oboru pedagogiky a andragogiky by se tak mohli vyhnout nepřesnému a nesprávnému užívání odborné terminologie.

Za zmínku stojí i to, že autoři výzkumného projektu nezapomněli zdůraznit mezipředmětové vztahy, které se v současné době dostávají do školního kurikula.

I neodborná veřejnost má tak možnost se v tomto sborníku seznámit s různými termíny, které se v současné době používají v pedagogických vědách. Jedná se konkrétně o oblasti sportovní edukologie, technické terminologie, zdravotní a speciální pedagogiky, andragogiky či školního kurikula. (*hidden curriculum – skryté kurikulum, edukácia, adultná edukácia, zdravý životný štýl, zdravotné oslabenie, disaptibilita, hendikep* aj.).

Štefan Švec, který překládanou publikaci sestavil, nezapomněl ani na zařazení anglických resumé ke každému příspěvku. Všechna shrnutí příspěvků jsou rovněž uvedena v závěru tohoto sborníku.

Přínos předložené publikace spočívá v tom, že se autorům podařilo částečně objasnit vývojové tendence současných termínů a terminologie používaných ve vědách o výchově a vzdělávání. Ukázala rovněž nutnost sjednotit používanou odbornou terminologii v rámci uvedených disciplín.

*Mgr. Jana Juřicová
Katedra českého jazyka a literatury
Pedagogická fakulta UP*